



"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, פל. 03/232262/3. תאריך: 136. מען מברקים: "עולםפרם". העורך הראשי: אורי אבנרי. העורך: אלי תבור. ראש המערכת: יוסי ינאי. עורכת-כנסת: יוסי שנון. עורכת כיתוב: ענת ישראלי. צימית-ערכת: ציון צפריר וגילה רוזן. ראש המינהלה: אברהם מיטון. מחלקת המודעות: רפי זכרונאי. המו"ל: "העולם הזה" בע"מ. מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב בן אביגדור. הפצה: "גד" בע"מ. גזופות: צינקוגרפיה "כספי" בע"מ.

קיא קי.

"אז מה", אמר אישי-שחי, "החומיים ניום משתולל גם אצלכם?" הוא אמר זאת, ספק בנימה של שאלה ספק תוך קביעת עובדה, בעת שעיין בי עיתון הבוקר הגרמני שהחזיק בידו. זה היה אחד מאותם יומנים נודפי חשיבות ורצינות, שמאמרי הפרשנות והפובליציסטיקה שלהם משתרעים על פני עמודים שלימים.

על פני שני העמודים, שהיו פרושים לפניו על שולחן ארוחת-הבוקר, היו מודפסים שלוש מאמרים. האחד עסק בפרשת החוקת בנייה-עורבה האמריקאים בה טהראן ובהשלכותיה הבינלאומיות. השני דן בבעיות הפנימיות של ביהמלוכה הסעודי בעקבות תפיסת מיסגד האבן השחורה במכה. המאמר השלישי הוקדש למעמדו והשפעתו של גוש אמונים בבינת-ישראל, על רקע פרשת אלון מורה. לגבי הקורא האירופי הממוצע אין צורך ביותר מזה, הוא אינו צריך אפילו לקרוא את מה שנכתב במאמרים. די לו בעילעול מהיר ובמבט חסוף בכותרות כדי להסיק את המסקנה הבלתי נמנעת: גל של טרור דתי שוטף את המזרח.

מי שאינו מתעמק בבעיות מגיע בהכרח לגזירת גיזרה שווה כימעט בין מה שי מתרחש באיראן, בסעודיה ובישראל. די בביקור חסוף באירופה — כשם שהזדמן לי לבקר בשבוע שעבר — על מנת להירי וזכה כמה טבעית נראית בעיני האירופי אנאלוגיה מחרידה מעין זו.

עד כמה שייראה הדבר מוזר, הדברים אינם נעשים מתוך שינאית-ישראל, או כי תוצאה מהתנגדות למדיניות הרשמית של מדינת-ישראל. עיתונים רבים בעולם, בהם כאלה — המתמסעים והולכים — האוהדים את ישראל, מפרסמים בסמיכות את פרשות בנייה-עורבה האמריקאים באיראן ומתנחלי אלון מורה, המסכים לקבל את פסק ביהמ"שפט העליון, מתוך שיקול עיתונאי טהור. מנקודת השקפה מיקצועית, אלה הם סיפורים עיתונאיים מאותו הסוג כימעט.

מי שמתקשה עדיין לעכל את ההקבלה הזו, צריך להיזכר בהופעתו של הד"ר ישראל אלדד בתוכנית מוקד בטלוויזיה הישראלית בשבוע שעבר. הלהט הקנאי הידתי והנימוקים האידיאולוגיים שהעלה, כדי להוכיח שתחזן לאומני מצדיק הפרת חוק, לא היו מצלצים באוני צופה זר שונים מאלה של דובר הסטודנטים האיראנים בי גרירות האמריקאית בטהראן.

הלילה של

הכפיה הדתית

עמירתן של שתי הפרשיות במרכז ההתעניינות של דעת-הקהל העולמית, מחר זורה אותנו שוב אל גיליון השבוע של העולם הזה (2194) שעליו התנסה דיקנו של אישי-השנה. האית-אללה רוח-אללה החומייני לפני שבועיים, במדור זה, אוזכר הדימיון שבין אותו שער של העולם הזה,

"אויב אללה", ובתור שכזה הוא ראוי ל"כיתת-יורים, שהפכה סמל-המדינה. אין חומייני יודע רחמים כלפי "משרתי השטן", הוא גוזר מוות, מרחוק, על מאות ואלפים, מבלי להניד עפעף...

המאה ה-20 הכירה תנועות קנאיות רבות, שזכו בשמות שונים ומשונים. הפאשיסטים שאלו את שמם מצרור-הזרדים והי גרזן, שהיו סמל הסמכות הרומאית. הנאציזם זכו בכינויים על פי השם הכוזב ש"העניק אדולף היטלר, כימעט בעל-כורחו, לתורת תנועתו הנאציונאל סוציאליזם. שם של הבולשביקים בא להם מן העובדה המקרית שבאחד הכינוסים של מפלגת האם שהתפלגה, הם מצאו את עצמם ברוב, אף שהיו למעשה במיעוט.

לתורתו של חומייני אין דוגמה במילון הפוליטי המערבי. היו שהדביקו לה את תורת הפאשיזם.

אכן יש בה סימני-היכר מסוימים, ה"מזכירים את הפאשיזם האירופי: הסמכות המוחלטת של המנהיג הכליכול, הדרישה לכניעתו הסוטאלית של הפרט, השינאה לדמוקרטיה, היומרה להיות דרך שלישית, מול הקפיטליזם והקומוניזם, הסרור הפנימי, דיכוי כל מיעוט רעיוני ולאומי ואף הנימה האנטי-שמית.

אך למרות שזוהי השוואה מפתה... זוהי תווית כוזבת. הפאשיזם האירופי העמיד מעל לכל את הגזע או את הלאום. לגבי האית-אללה, אין ממשות למושגים אלה. למרות הלאומנות האיראנית המתנגנת ב"מעשי ודיכוי המיעוטים הלאומיים בארצו, אין הוא מייחס ערך לגבולות, לגזע, ללאום. הממשות העליונה היא האיסלאם... זוהי תופעה שהיא זרה לתרבות המערב מזה מאות בשנים. מאז שנשרף על המוקד

מערבי מגיע, כפי שהכרובים בעלי להם החרב המתהפכת, גירשו את האדם המקורי מג'עדו.

בפרוס תש"ס, היתה זו אפשרות מעשית.

שבויים בידי

החומיינים

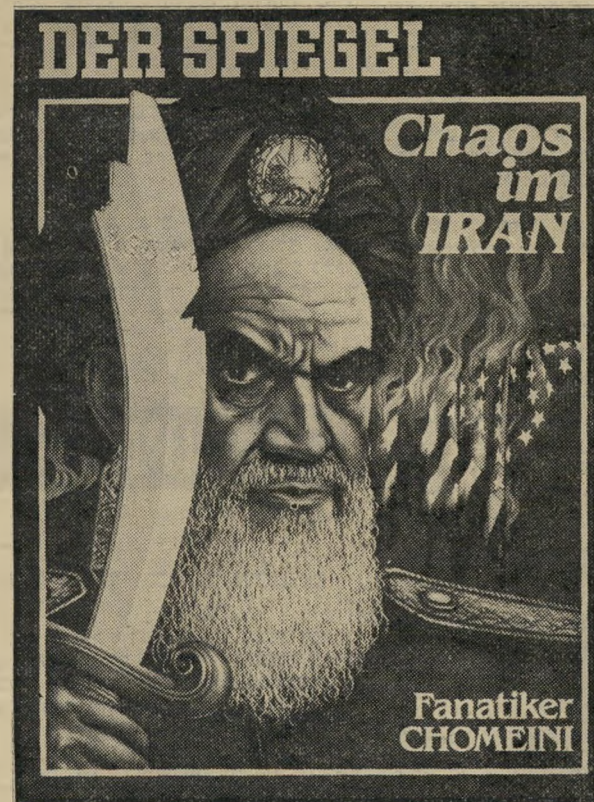
אותו מאמר ערך גם את האנאלוגיה הראשונה בין החומיינים לבין התופעות הדומות לו בארץ.

קטע לדוגמה: האיום האמיתי של ה"חומיינים על ישראל לא היה חיצוני. הוא היה פנימי. מזה שנים הרימה את ראשה בישראל תופעה, שעד לעליית האיית-אללה הפרטי לא היה לה שם מתאים. גם לתור פעה זו הודבקה לעיתים קרובות, בטעות, תווית הפאשיזם. רק השנה נמצא לה ה"שם המתאים: חומייניזם.

החומייניזם הישראלי, לא היה חיקוי לתופעה האיראנית. הוא היה תופעה ישראית מקורית. הוא צמח על קרקע היהדות הישראלית, כעם שהחומייניזם הפרטי צמח על קרקע השיעה האיראנית.

החומייניזם הישראלי האמיתי, כמו ה"אית-אללה המזוקן, כי יש להם קשר ישיר עם הקדוש-ברוך-הוא, המנחה את צעדיהם ומכוון את מעשיהם. הם כפרו בסמכותה של הממשלה החילונית, גם כשזו היתה קרו בה לתפיסתם. הם ראו את עצמם זכאים, ואף מחוייבים, להפר את החלטות הממשלה בכל עת ובכל מצב, כאשר היה נדמה להם שהן מגבילות את מעשיהם.

הם דגלו בעליונות מוחלטת של חוקי הדת העתיקים, בפירושם הפשטני ביותר, על פני החוקים של החברה המודרנית.



האית-אללה חומייני בשערי "העולם הזה" וה"דר שפינגל" הגרמני לראות את הנולד באימה

במילא הם היו אנטי-דמוקרטים קיצוניים, אף שלא תמיד הודו בכך. הם כפרו בזכותו של הרוב לחוקק חוקים הסותרים לדעתם, את רצון האלוהים. הם שללו את זכותה ואת חובתה של הממשלה לפעול על פי רצון הרוב. מתנגדיהם היו, בעיניהם, אויב האלוהים, שליחי השטן.

ההקבלה הזו הולכת והופכת בשבועות האחרונים לנחלתם של חוגים רבים בי רחבי העולם החופשי. בין שאר ההשלכות שעלולות להיות לכניעתה של ממשלת מנחם בגין לגוש אמונים, זוהי אחת הי"חמורות ביותר: תדמית חדשה לישראל, כמדינה השבויה בכבלי החומייניזם הי"מקומי שלה.

גיירולאמו סאבאנאולה, הנזיר הדומיניקני קנאי, שהקים במאה ה-15 מישטר של כפייה דתית קנאית בעיר פלורנץ, כימעט ולא נודעה תורה כזאת במרחבי המערב. היא נוגדת לחלוטין את התרבות המערבית המודרנית, מאז ימי מארטין לור, תר, המפרידה בין דת ומדינה.

...כשם שאיש לא ניבא בשלהי תשל"ח את נפילת השאה, כך לא היה איש בשלהי תשל"ט יכול להיות בטוח בנפילתו של חומייני, ולא כל שכן החומייניזם כתופעה רוחנית. היא עלולה לאיים בעתיד על ה"עולם המערבי יותר מכפי שאיים עליו אייפסס הקומוניזם... כבר עתה מסכנת עוצמת-הנפש, בדמותו החייכנית והמיושבת של שייח' אחמד זקי אל-ימאני, את ה"כלכלה של המערב ואורח-חיוו. רק דימיון קודר יכול לתאר לעצמו מה יקרה בי"עולם אם תתחלף דמות זו במטיף דתי קנאי הנושא בידיו את חרב האיסלאם הכובש. הוא עלול לגרש את האדם הי

העולם הזה